

HISTORIA MENORY MŁAWSKIEJ

OPRACOWALI UCZNIOWIE KL. IV E

Brama wejściowa na cmentarz

MENORA

- Według tradycji symbolizuje płonący krzew, który pod Synajem ujrzał Mojżesz. Menora to siedmioramienny świecznik, który stał przed Arką Przymierza w namiocie pełniącym rolę świątyni, a później w świątyni jerozolimskiej.
- Menora została wykonana według opisu Mojżesza. Sporządzono ją ze złota. Waga owego świecznika i jego części wynosiła jeden talent, czyli nieco ponad 30 kg.
- Sześć ramion symbolizuje świat widzialny stworzony w sześć dni, siódmy, środkowy pień menory, dopełniając szóstkę w siódmkę, jest symbolem świętej Obecności Boga.
- W większości synagog znajdują się repliki menory, a sam jej kształt stał się godłem współczesnego państwa Izrael. |

FRAGMNTY NAGROBKÓW ŻYDOWSKICH

POMNIK MENORA – AUTOR -Andrzej Borcz

HISTORIA CMENTARZA W MŁAWIE

- Nowy cmentarz żydowski w Mławie (ul. Warszawska) został założony około 1930 r. Ostatni znany pochówek odbył się w 1942 r. Podczas II wojny światowej Niemcy zdewastowali cmentarz. Macewy z tego cmentarza zostały wywiezione przez Niemców na poligon w Nosarzewie Borowym. Wykorzystano je m.in. przy budowie filarów bram wjazdowych.
- Na powierzchni 1,3015 ha zachowały się tylko fragmenty dwóch porozbijanych macew, które umieszczono na niewielkim kopczyku.
- W 1976 r. Urząd Miasta uporządkował teren i zadrzewił. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków w 1984 r. Teren przez lata pozostawał zdewastowany i zaśmiecony, porósł samosiewnymi topolami.

POMNIK- W KSZTAŁCIE SIĘDMIORAMIENNEJ MENORY

- Pod koniec 60-let XX w. dr Jerzy Kwiecień odkrył macewy na poligonie w Nosarzewie Borowym. Do odkrycia powrócił w latach 80. i 90. XX w. prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej – Andrzej Mocek. Z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Mławskiej, Ziomkostwa Mławskiego w Izraelu i Diasporze, samorządu Mławy podjęto budowę Pomnika Pamięci Żydów Mławy zgładzonych w latach 1939-1945. Projekt pomnika – siedmioramiennej menory ze świecami, przygotował Andrzej Borcz. Zwieńczeniem świecznika miały być ocalałe filary z odnalezionych na poligonie macew.
- W dniu 9 czerwca 1994 r. na cmentarzu stanął pomnik w kształcie menory. W jego odsłonięciu uczestniczyło ok. 30 Żydów z Diaspory, reprezentanci ambasady Izraela w Polsce i lokalnych władz.
- W 1997 r. teren cmentarza uporządkowano. Dzięki finansowemu wsparciu Fundacji Rodziny Nissenbaumów wzniesiono metalowe ogrodzenie. Ponownego odsłonięcia monumentu, z udziałem 70 Żydów z Diaspory, dokonano 20 lipca 1998 r.

TABLICA

GWIAZDA DAWIDA NA BRAMIE GŁÓWNEJ

Jerzy Śliwczyński,
prezes

Towarzystwa Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata

„ Kiedy nie ma ludzi, mówią kamienie. Niemcy chcieli te kamienie zmusić do milczenia. Zaczęli je mordować, gdy już wymordowali ludzi. Nie przewidzieli jednak, że i puste miejsca potrafią krzyczeć.”

Dziękujemy za udział w lekcji historii.